

De vertaling van deze pagina is automatisch geproduceerd met behulp van machinevertaling [\[Link\]](#). Machinevertalingen kunnen fouten bevatten die de duidelijkheid en nauwkeurigheid van de informatie kunnen schaden; de Ombudsman kan niet aansprakelijk worden gehouden voor eventuele afwijkingen. Voor de grootste mate van betrouwbaarheid en rechtszekerheid wordt verwezen naar de bronversie in het Engels (klik op de link hierboven). Meer informatie vindt u in ons taal- en vertaalbeleid [\[Link\]](#).

Besluit in zaak 454/2014/PMC betreffende de praktijk van de Europese Dienst voor extern optreden om onbetaalde stages in EU-delegaties aan te bieden

Besluiten

Zaak 454/2014/PMC - Geopend op 18/03/2014 - Aanbeveling omtrent 15/02/2017 - Besluit over 21/09/2017 - Betrokken instelling Europese dienst voor extern optreden (Aanbeveling waarmee de instelling het eens is) |

De Ombudsman heeft onderzoek gedaan naar de praktijk van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) om alleen onbetaalde stages bij EU-delegaties aan te bieden. Het onderzoek kwam voort uit een klacht van een jonge EU-burger die een onbetaalde stage had voltooid. Zij voerde aan dat de praktijk van de EDEO jongeren uit minder welgestelde achtergrond discrimineert.

De Ombudsman oordeelde dat stages in EU-delegaties beschikbaar moeten worden gesteld voor een zo breed mogelijk aantal personen — en niet alleen voor degenen die het zich kunnen veroorloven. Volgens de Ombudsman kunnen onbetaalde stages leiden tot een discriminerende situatie, aangezien personen met een minder bevoorrechte achtergrond waarschijnlijk niet over de financiële middelen beschikken om een dergelijke stage te volgen. De Ombudsman constateerde dat de praktijk van de EDEO, van het niet betalen van stagiairs in de EU-delegaties, wanbeheer vormde. Daarom heeft zij de EDEO aanbevolen al zijn stagiairs, met inbegrip van die in EU-delegaties, een passende vergoeding te betalen.

In antwoord op haar aanbeveling deelde de EDEO de Ombudsman mee dat hij nu geld heeft gevraagd om zijn stagiairs bij EU-delegaties te betalen en dat hij ondertussen onbetaalde stages heeft opgeschort.

De Ombudsman begrijpt uit het antwoord van de EDEO dat hij een serieuze toezegging doet om alles in het werk te stellen om stagiairs in EU-delegaties te betalen. Uiteindelijk is volgens de EDEO haar capaciteit om dergelijke stagiairs te betalen nu afhankelijk van de toekenning

van de nodige financiële middelen door de begrotingsautoriteiten. De Ombudsman sluit de zaak derhalve af met de conclusie dat de EDEO haar aanbeveling heeft aanvaard.

De achtergrond

1. Een jonge Oostenrijkse burger werkte als onbetaalde stagiair bij een EU-delegatie in Azië. Na haar stage nam zij contact op met de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO), die de EU-delegaties exploiteert, om te klagen over het feit dat stagiairs in de delegaties niet worden betaald. Zij merkte op dat de gebruikelijke praktijk is dat stagiairs bij de EU-instellingen worden betaald. Volgens haar vormt het niet-betalen van stagiairs een ongerechtvaardigde discriminatie van jonge beroepsbeoefenaren met een minder welgestelde achtergrond.

2. De EDEO antwoordde dat klager „ *op haar verzoek* ” een onbetaalde stage had gekregen. Ze had ook een stageovereenkomst ondertekend waarin ze bevestigde dat „ *ik vrijwilliger ben bij de delegatie en geen salaris, loon of uitkering zal ontvangen [...]* ”. Klager wendde zich tot de Ombudsman met haar bezorgdheid dat de EDEO geen onbetaalde stages mag aanbieden. Zij maakte zich zorgen over de praktijk van de EDEO in het algemeen en had niets te maken met haar eigen specifieke zaak.

3. In oktober 2014 heeft de Ombudsman de EDEO verzocht te antwoorden op de bezorgdheid van klager dat hij onbetaalde stages bij de EU-delegaties aanbiedt. Klager wenst dat de EDEO alleen betaalde stages aanbiedt en niet langer onbetaalde stages aanbiedt. In december 2014 ontving de Ombudsman het antwoord van de EDEO op de klacht. Vervolgens ontving de Ombudsman de opmerkingen van klager over het antwoord van de EDEO. Het onderzoeksteam van de Ombudsman heeft ook drie keer vergaderd met de EDEO om de zaak te bespreken: in mei, september en december 2016. In januari 2017 heeft de EDEO de Ombudsman schriftelijk aanvullende informatie verstrekt.

4. Na een zorgvuldige beoordeling van alle aangevoerde argumenten heeft de Ombudsman de EDEO op 15 februari 2017 aanbevolen een passende vergoeding te betalen aan al zijn stagiairs in EU-delegaties [1] .

Verzuim van de EDEO om stagiairs in EU-delegaties te betalen

Aanbeveling van de Ombudsman

5. De Ombudsman stelde vast dat het argument van klager dat onbetaalde stages discriminerend zijn ten opzichte van stages met een minder bevoorrechte sociale achtergrond, enige verdienste had. Ontegenzeggelijk kan een jonge afgestudeerde die een onbetaalde stage wil volgen, praktische moeilijkheden ondervinden zonder financiële steun, bijvoorbeeld van zijn

of haar gezin. Een stage bij een EU-delegatie brengt niet alleen reiskosten met zich mee, maar ook kosten voor huisvesting, wonen en verzekeringen. Daarom lopen onbetaalde stages bij EU-delegaties het risico dat ze worden gereserveerd voor een bevoorrechte groep, namelijk die met hun eigen financiële middelen.

6. Tijdens de verschillende bijeenkomsten met het onderzoeksteam van de Ombudsman in 2016 voerde de EDEO aan dat het aanbieden van onbetaalde stages geen discriminatie op grond van sociale afkomst vormt. De EDEO verwees naar het feit dat onbetaalde stagiairs in EU-delegaties allemaal van mening zijn dat de stage nuttig is voor hun toekomst. Door middel van dergelijke stages doen ze waardevolle ervaring op die helpt bij het opbouwen van hun professionele profiel, waardoor ze aantrekkelijker worden op de arbeidsmarkt.

7. De Ombudsman twijfelde er niet aan dat stagiairs in een delegatie de stage waarderen. Dergelijke mogelijkheden kunnen immers een belangrijke opstap vormen in hun carrière. Het is juist om deze reden dat stagemogelijkheden beschikbaar moeten worden gesteld voor een zo breed mogelijk aantal personen — en niet alleen voor degenen die het zich kunnen veroorloven. Volgens de Ombudsman kunnen onbetaalde stages sociale uitsluiting in stand houden, aangezien personen met een minder bevoorrechte achtergrond waarschijnlijk niet over de financiële middelen beschikken om een stage te volgen. Ze zullen dus deze waardevolle kans missen om hun kwalificaties en vaardigheden te verbeteren. Dit kan uiteindelijk leiden tot minder toekomstige banen voor de minder bevoorrechten, waardoor een vicieuze cirkel ontstaat waarin „privilege volgt privilege”.

8. De Ombudsman was van mening dat de EU-delegaties baat hebben bij de inbreng van stagiairs en zelfs afhankelijk kunnen zijn van hun bijdrage. Met het oog hierop merkte de Ombudsman op dat het systeem van onbetaalde stages mogelijk kan leiden tot het ongewenste gevolg dat de EU-delegaties niet alle beste kandidaten voor stages aantrekken; het zal alleen mensen aantrekken met voldoende eigen financiële middelen om voor zichzelf te betalen. Dit is duidelijk niet in het belang van de EU-delegaties.

9. De Ombudsman verwees naar het voorbeeld van het Europees Parlement, dat de kwestie van onbetaalde stages had behandeld. In een resolutie van 2010 riep het Parlement de EU-instellingen op een goed voorbeeld te geven door aan al hun stagiairs een minimumvergoeding te betalen, op basis van de kosten van levensonderhoud van de plaats waar de stage plaatsvindt. [2] De Ombudsman merkte op dat het Parlement niet langer onbetaalde stages aanbiedt, zelfs niet in het geval van studentenstages. Het betaalt nu een toelage aan al zijn stagiairs, ondanks de budgettaire beperkingen voor de EU-instellingen.

10. De Ombudsman vond het ook relevant om nota te nemen van de mate waarin de EDEO gebruik maakt van stages in de EU-delegaties. De EDEO beschikt over een netwerk van 139 EU-delegaties die tussen EDEO en het personeel van de Commissie 5800 mensen in dienst hebben (cijfers van eind 2015). [3] In 2016 bood de EDEO ongeveer 800 onbetaalde stages aan. Het lijkt waarschijnlijk dat de EDEO tot op zekere hoogte afhankelijk is van de beschikbaarheid van stagiairs om het werk van het voltijdse personeel in zijn delegaties aan te vullen. De Ombudsman heeft begrepen dat de betaling van een dergelijk aantal stagiairs

begrotingskwesties voor de EDEO zal veroorzaken. Zij merkte echter op dat dit een zaak is die de EDEO zou kunnen aankaarten bij de begrotingsautoriteiten, namelijk het Europees Parlement en de Raad.

11. Tegen deze achtergrond constateerde de Ombudsman dat de praktijk van de EDEO om onbetaalde stages in zijn delegaties aan te bieden, wanbeheer vormt. Daarom heeft de Ombudsman de EDEO aanbevolen om al zijn stagiairs, met inbegrip van die in EU-delegaties, een passende vergoeding te betalen. Hoewel de aard van deze toelage een zaak van de EDEO zal zijn, is de Ombudsman van mening dat de toelage van dien aard moet zijn dat het non-discriminatiebeginsel wordt geëerbiedigd en ervoor moet worden gezorgd dat jongeren worden aangemoedigd om een stage aan te vragen, ongeacht hun financiële status (of hun familie).

12. De Ombudsman heeft de EDEO verzocht binnen drie maanden na de datum van haar aanbeveling advies uit te brengen. Vervolgens nodigde zij klager uit om opmerkingen te maken, hetgeen klager deed.

Het standpunt van de EDEO en de opmerkingen van klager

13. In zijn advies over de aanbeveling van de Ombudsman verklaarde de EDEO dat het aanbieden van stages aan jonge afgestudeerden en studenten zeer waardevol is gebleken, zowel voor de stagiairs als voor de EU-delegaties. In het licht van de aanbeveling van de Ombudsman had hij besloten zijn stageprogramma te herstructureren en de aanwerving van nieuwe stagiairs tijdelijk op te schorten. De EDEO heeft de begrotingsautoriteiten ook verzocht middelen te verstrekken aan toekomstige stagiairs.

14. De EDEO had ook besloten het aantal partnerschappen tussen delegaties en universiteiten te vergroten. In het kader van de nieuwe ontwerpregeling zouden stages worden aangeboden in het kader van drie afzonderlijke programma's: I) aan stagiairs die door de EDEO een vergoeding zullen ontvangen (op voorwaarde dat de EDEO de gevraagde middelen van de begrotingsautoriteiten ontvangt) en zal daartoe een specifieke selectieprocedure worden ingesteld; II) aan studenten, in het kader van een overeenkomst met een plaatselijke universiteit, die in het kader van hun opleiding een verplichte of aanbevolen opleidingsperiode volgen en reeds in de plaats van opleiding verblijven, en iii) aan stagiairs die financiële steun ontvangen van een universiteit of een andere instelling, maar elders in de wereld gevestigd zijn. De EDEO stelt in de laatste twee gevallen geen vergoedingen voor.

15. In haar opmerkingen verklaarde klager dat de Ombudsman zich in haar aanbeveling terecht richtte op het aspect „*antidiscriminatie*”. Volgens haar lijkt de EDEO nu echter te proberen de financieel en sociaal zwakken uit te sluiten bij het selecteren van stagiairs om het probleem op te lossen.

16. Klager was van mening dat, als de EDEO geen duurzaam en rechtvaardig systeem voor het betalen van stagiairs kan opzetten, het het beste is om de stages bij EU-delegaties volledig af

te schaffen.

17. Klager vreest dat in het gemengde model dat door de EDEO wordt voorgesteld, stagiairs die onbetaald zijn of die financiële steun van een externe bron ontvangen, altijd de voorkeur zullen krijgen boven degenen die rechtstreeks door de EDEO worden betaald, vanwege eenvoudige economische redenering.

18. Met betrekking tot het voorstel om partnerschappen met universiteiten uit te breiden, voerde klager aan dat dit noch een nieuw idee is, noch bijdraagt aan het oplossen van het probleem. Het leidt meestal tot een verschuiving van de uitbuiting van mankracht naar de lokale bevolking, die vaak minder georganiseerd zijn en geen kans hebben om hun rechten op te eisen.

19. Klager wees erop dat beurzen vaak geen sociale zekerheid of ziektekostenverzekering omvatten en dat de kosten van levensonderhoud van een student niet kunnen worden vergeleken met die van een persoon die stage loopt bij een EU-delegatie.

Beoordeling van de Ombudsman na de aanbeveling

20. De Ombudsman heeft de EDEO aanbevolen al zijn stagiairs een passende vergoeding te betalen. De EDEO heeft de Ombudsman meegedeeld dat hij geld heeft gevraagd voor de betaling van zijn stagiairs in EU-delegaties en dat hij ondertussen onbetaalde stages heeft opgeschort. De Ombudsman is ingenomen met de stappen die de EDEO heeft ondernomen om ervoor te zorgen dat hij in staat zal zijn betaalde stages in EU-delegaties aan te bieden.

21. De Ombudsman neemt nota van de bezorgdheid van klager dat de EDEO zich onevenredig zou kunnen richten op het aanwerven van stagiairs met financiële steun uit andere bronnen (anders dan hun gezin) in plaats van op stagiairs die door de EDEO zelf een toelage hebben betaald.

22. Volgens de Ombudsman is het redelijk dat de EDEO geen extra vergoeding betaalt aan stagiairs die een beurs of andere financiële steun buiten het gezin hebben of aan studenten die reeds in hetzelfde land als de delegatie zijn gevestigd en die een stage moeten volgen als onderdeel van hun studie. In het bijzonder is een verplichte plaatsing in het kader van een universitaire studie niet vergelijkbaar met een standaardstage, aangezien zij normaliter verschillende doeleinden dienen. Het is belangrijk dat er een goed evenwicht wordt gevonden tussen de verschillende programma's. Voor de Ombudsman is het belangrijk dat de EDEO een aanzienlijk aantal „traditionele” maar betaalde stages in delegaties blijft aanbieden die op basis van gelijke kansen ontstaan voor jongeren, ongeacht de financiële middelen van hun eigen of hun familie. De Ombudsman begrijpt dat de EDEO een passende begrotingstoewijzing nodig heeft om dit gewenste resultaat te bereiken.

23. De Ombudsman beschouwt het antwoord van de EDEO op haar aanbeveling als een serieuze toezegging van de EDEO om stagiairs in EU-delegaties te betalen, mits de begrotingsautoriteiten, dat wil zeggen het Europees Parlement en de Raad, over passende

begrotingsmiddelen beschikken. Daarom beschouwt de Ombudsman het antwoord van de EDEO als in feite een aanvaarding van haar aanbeveling. De Ombudsman zal de toekomstige ontwikkelingen op dit gebied met grote belangstelling volgen en staat open voor hernieuwde onderzoeken in de toekomst als dit gerechtvaardigd en nuttig lijkt.

24. Het is van groot belang dat de EU-instellingen het goede voorbeeld geven en blijk geven van een engagement om jongeren stagemogelijkheden te bieden op basis van gelijke kansen voor iedereen, ongeacht achtergrond en gezinsmiddelen. Anders doen is het risico van verlies van vertrouwen, om te worden gezien als onvoldoende zorg voor *alle* jongeren die moeite hebben om hun beroepsprofiel op te bouwen om te concurreren op de arbeidsmarkt. De kosten voor het bevorderen van het vertrouwen van de jongere generatie in het Europese project in dit verband zijn relatief gering.

25. De Ombudsman moedigt de begrotingsautoriteiten aan deze kwestie zorgvuldig te onderzoeken en hoopt dat zij de nodige middelen zullen verstrekken. Met dit in het achterhoofd zal de Ombudsman het Europees Parlement en de Raad van Ministers in kennis stellen van dit onderzoek en van de aanbeveling die zij aan de EDEO heeft gedaan. Ook zal zij de Europese Commissie hiervan in kennis stellen.

Conclusie

Op basis van haar onderzoek naar deze klacht sluit de Ombudsman de klacht af met de volgende conclusie:

Door onbetaalde stages bij EU-delegaties op te schorten en tegelijkertijd geld te vragen voor de betaling van stagiairs in EU-delegaties, heeft de EDEO de aanbeveling van de Ombudsman aanvaard.

De klager en de EDEO zullen van dit besluit in kennis worden gesteld.

Emily O'Reilly

Europese Ombudsman

Straatsburg, 21/09/2017

[1] Voor meer informatie over de achtergrond van de klacht, de argumenten van partijen en het onderzoek van de Ombudsman, zie de aanbeveling van de Ombudsman die online beschikbaar is op:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/recommendation.faces/en/76079/html.bookmark>

[2] De resolutie van het Europees Parlement van 6 juli 2010 (2009/2221(INI)), punt 72, is online beschikbaar:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010IP0262&from=EN> [Link].

[3] https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/annual_activity_report_2015_en.pdf [Link].